

Spoštovani g. Šošarič,

zahvaljujemo se Vam za Vaš dopis ter za izkazano zaupanje, ki ste ga pokazali s tem, ko ste se obrnili na nas. Strinjamo se, da ste se znašli v zelo neprijetni situaciji, saj se vaš primer na sodiščih ni zaključil v enajstih letih in je posledica slabega stanja pravne države.

Pravno državo sicer imamo, v tem smislu, da imamo zakone, ki naj bi veljali za vse enako, imamo ustavo in institucije, ki naj bi delovale, vendar ta t.i. pravna država ne deluje pravično. Država pa mora zagotoviti enake izhodiščne možnosti vsem ljudem. Pravičnost je cilj in smisel vsake pravne akcije in zagotavlja obstoj družbene skupnosti. Šele ko bomo prišli do pravične države, bo vsak človek prišel do svoje prave vrednosti. Vzpostavitev pravične države mora s pravnimi predpisi zagotoviti država. Sodstvo mora, kot neodvisna veja oblasti, biti neodvisno pri odločanju. Niso pa stvar neodvisnega sodstva vprašanja pravočasnih odločitev, zastaranja, nadzora nad sodniki, doseganja primernih rezultatov, absolutnih imunitet in vodenja sodišč. V SDS poudarjamo, da je temelj pravne države učinkovito, pošteno in politično nepristransko sodstvo. Številni sodni zaostanki in krivice, ki jih občutijo ljudje, so nedvomno razlog, da Slovenci svojemu sodstvu ne zaupamo. Pred kratkim je naša stranka v Celju organizirala odprti forum Pravična država, na katerem so nam številni razočarani ljudje zaupali svoje pretresljive in žalostne izkušnje s slovenskim sodstvom. Skupna ocena tribune je bila, da razen svetlih izjem slovensko sodstvo ni niti učinkovito niti pravično.

V programu "10+100 rešitev za pravičnost, delovna mesta in razvoj", ki ga lahko preberete na naši spletni strani (<http://www.sds.si/menu/6260>), za pravično pravno državo v poglavju 4.6 Pravna država predlagamo širok nabor ukrepov, kot so nadzor nad učinkovitostjo, ažurnostjo in zakonitostjo dela sodišč, trajanje sodnega postopka od začetka do pravnomočnosti, vključno z izrednimi pravnimi sredstvi, največ eno leto. Kar je tudi neko evropsko povprečje. V zvezi z učinkovitostjo sodstva poudarjamo, da bi se kratkoročno učinkovitost sodstva izboljšala tudi s spremembo postopka pred pritožbenim sodiščem, ki je varovalka pravilnosti in zakonitosti odločitev sodišč nižjih stopenj. Višja sodišča v vseh vrstah postopkov še vedno dokončno ne odločajo (čeprav veljavna zakonodaja to možnost dopušča), ker ne razpisujejo glavnih obravnav za razjasnitev dejanskega stanja, kjer bi bilo to potrebno. Zato višja sodišča v pritožbenem postopku še vedno potrdijo prvostopno odločitev ali pa odločitev sodišča prve stopnje razveljavijo in zadevo vrnejo v ponovni postopek na prvo stopnjo. Predlagali bomo spremembe procesne zakonodaje v vseh sodnih postopkih tako, da višja sodišča ne bodo več imela možnosti razveljaviti zadeve in jo vrniti v ponovni postopek na prvo stopnjo pred istega sodnika, ki je že v zadevi odločil, ampak bodo morala v vseh sodnih postopkih dokončno odločiti v pritožbenem postopku in po potrebi tudi razpisovati glavne obravnave. V svojem programu predlagamo tudi odpravo trajnega sodniškega mandata. Za ukinitve trajnega mandata sodnikov so potrebne ustavne spremembe, pri čemer zagovarjamo tudi poskusni mandat sodnikov ter spremembo sestave Sodnega sveta. Poskusni mandat sodnikov zagovarjamo zato, da se zagotovi kvalitetno in nepristransko sojenje ob nastopu neomejenega mandata.

Vaše gradivo smo posredovali Odboru za pravosodje v Strokovnem svetu SDS. V kolikor nam bodo volivci zaupali mandat, bomo po volitvah poskrbeli, da bodo predlagani takšni ukrepi, ki bodo prispevali k odpravi sodnih zaostankov, večji učinkovitosti sodstva in njegovi avtonomiji na področju odločanja.

S spoštovanjem,

Katarina Culiberg
Služba za odnose z javnostmi SDS
gsm: 040 464 030
soj@sds.si
www.sds.si/volitve2011